

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

พัฒนาศักยภาพตำบล

ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลเกาะแก้ว ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเสลภูมิ ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ประมาณ 25 กิโลเมตร มีอาณาเขตตำบลดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลโคกสูง อำเภอโพนทอง
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลธงธานี อำเภอจตุรพักตรพิมาน
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลท่าม่วง และตำบลหนองหลวง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย และตำบลพลับพลา อำเภอเชียงขวัญ

ข้อมูลพื้นฐานของ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีพื้นที่ 54 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 19,359 ไร่ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,689 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำการเกษตร โดยเฉพาะการทำนา ควบคู่ไปกับอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพค้าขาย มีทั้งหมด 14 หมู่บ้าน มีพื้นที่ทรัพยากรป่าไม้ จำนวน 3 แห่ง พื้นที่รวมทั้งสิ้น 3,891 ไร่ ได้แก่ ป่าชุมชนบ้านท่าสีทองสำราญ ป่าชุมชนโคกสูง และป่าชุมชนโคกสูง-ดงหัน

กลไกการดำเนินงาน

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนตามกิจกรรม
2. ประชาชนผู้ปฏิบัติการหลัก และผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการในพื้นที่ ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน หน่วยงานรัฐ และเอกชน เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการริ้วข้าวสาร การศึกษาหรือ การประชุมรับฟังความคิดเห็น และการร่วมตัดสินใจ
3. กำหนดปฏิบัติการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ระยะเวลา ประมาณ ผู้รับผิดชอบ/กำกับติดตาม
4. ดำเนินการพัฒนาทักษะอาชีพ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน โดยมีร่วมมือกับสำนักงานสถานีเพื่อชาวลำไยจังหวัดร้อยเอ็ด และศูนย์ป่าไม้จังหวัดร้อยเอ็ด จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน ร่วมกับกลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โรงพยาบาลจตุรพักตรพิมาน นำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชนโดยจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คุณประโยชน์สมุนไพรในชีวิต การสร้างมูลค่าสมุนไพรพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน โดยจัดกิจกรรมพัฒนารูปแบบเลือกเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าชุมชน การสร้างช่องทางการตลาด
5. ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรม

ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน ประกอบด้วย บัณฑิตจบใหม่ 12 คน, ประชาชน 7 คน และนักศึกษา 7 คน
2. การพัฒนาทักษะ โดยบัณฑิตจบใหม่ 8 คน, ประชาชน 5 คน และนักศึกษา 5 คน ผ่านการอบรมทักษะหลักสูตร 4 ด้าน ได้แก่ Digital Literacy, Financial Literacy, Social Literacy, English Competency ร้อยละ 100
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ ดำเนินการตามประเด็นการพัฒนา 3 ด้าน 3 โครงการ/กิจกรรม ดังนี้
  - 3.1 การพัฒนาสมาชิกและสร้างอาชีพใหม่ (การยกระดับสินค้า OTOP/อาชีพอื่นๆ) : กิจกรรมการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (เลือก)
  - 3.2 การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care/เทคโนโลยีด้านต่างๆ) : กิจกรรมการยกระดับสมุนไพรพื้นบ้านสร้างรากฐานชุมชน
  - 3.3 การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม /Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน) ให้แก่ชุมชน) : กิจกรรมการสร้างป่าสร้างรายได้ของชุมชน
4. Community Big Data มีฐานข้อมูลตำบลเกาะแก้ว 1 ฐานข้อมูล

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

การพัฒนาพื้นที่

ชุมชน ตาเกาะแก้ว มีป่าชุมชน ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากป่าชุมชนเริ่มมีการเข้าไปบุกรุก และจากความแห้งแล้งในช่วงเวลา จึงทำให้จำนวนต้นไม้ในพื้นที่มีจำนวนลดลง ชุมชนจึงมีความต้องการในการฟื้นฟู พัฒนาและการอนุรักษ์ป่าไม้ไว้ในชุมชน นอกจากนี้ในด้านเกาะแก้วยังมีอาชีพหลัก คือ การทำการเกษตร โดยเฉพาะอาชีพทำนา ควบคู่ไปกับอาชีพรับจ้างทั่วไปและค้าขาย มีการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน เช่น กลุ่มเลือก กลุ่มปลาร้าบอง กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษวัสดุเหลือใช้ ฯลฯ ซึ่งแต่ละกลุ่มยังพบปัญหา การขาดแคลนวัตถุดิบ การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และการจำหน่ายสินค้า

1. การสร้างป่าสร้างรายได้ของชุมชน ได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรม ให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสร้างป่าสร้างรายได้ การอนุรักษ์ที่ให้กับชุมชน การปลูกและการออกแบบต้นไม้ การเพาะชาวลำไย การบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชน ร่วมกันปลูกไม้เศรษฐกิจบริเวณป่าชุมชน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถสร้างรายได้
2. การยกระดับสมุนไพรพื้นบ้านสร้างรากฐานชุมชน ได้ดำเนินการฝึกอบรม การจัดการเรียนรู้คุณประโยชน์สมุนไพรในชีวิต การสร้างมูลค่าสมุนไพรพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างช่องทางการตลาด การสร้างหมู่บ้านต้นแบบสมุนไพร เพื่อให้เกษตรกรได้ดำเนินการสร้างรายได้จากการแปรรูปสมุนไพร ได้แก่ น้ำมันเหลือง ชาชงกระชาย ชาชงตะไคร้ และชาชงเผ่าง
3. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน ได้ดำเนินการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน โดยอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบเลือกเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าชุมชน การสร้างช่องทางการตลาด โดยใช้การตลาดออนไลน์ เพื่อให้กลุ่มแม่บ้านได้ดำเนินการสร้างรายได้จากการออกแบบลวดลายเลือก การทำบรรจุภัณฑ์ และการขายออนไลน์

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

1. กลุ่มประชาชนในชุมชน ได้รับการส่งเสริมให้การบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชน และสามารถสร้างรายได้จากป่าชุมชน
2. กลุ่มเกษตรกรในชุมชน ได้รับการส่งเสริมให้สามารถสร้างมูลค่าสมุนไพรพื้นบ้าน สร้างรายได้จากการแปรรูปสมุนไพร ได้แก่ น้ำมันเหลือง ชาชงกระชาย ชาชงตะไคร้ และชาชงเผ่าง
3. กลุ่มแม่บ้านในชุมชน ได้รับการส่งเสริมให้สามารถสร้างรายได้จากการออกแบบลวดลายเลือก การทำบรรจุภัณฑ์ และการขายออนไลน์

ผลลัพธ์เชิงสังคม

1. ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับคนภายในชุมชน
2. ชุมชนมีสภาพแวดล้อมและทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน
3. ลดการย้ายถิ่นฐานของคนในชุมชน
4. เกิดความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

ควรทำงานร่วมกับเครือข่ายหน่วยงานท้องถิ่นและผู้มีอำนาจ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งจะช่วยให้การทำงานราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์

ผู้รับผิดชอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี สืบสิงห์

เบอร์ติดต่อ 089-889591 หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด